

дистонії плечиків, тазовому передлежанні та ін.). Майже у 40% студентів не було виявлено прагнення до професійного та особистісного розвитку через самоосвіту, планування індивідуального підвищення кваліфікації.

Модель симуляційного навчання націлена не на миттєвий успіх, це стратегічний напрямок сучасної технології професійного навчання студентів медичних ВНЗ. Подібна система дозволяє не просто багаторазово відточувати практичні навички, а й підвищувати теоретичний рівень студента. Підвищення професіоналізму молодих фахівців буде позитивним чином позначатися на якості медичних послуг, забезпечуючи безпеку лікування. У зв'язку з вищесказаним стає зрозумілим, чому значимість симуляційних центрів зростає не тільки в додипломному, але і в післявузівській освіті: підготовка фахівця продовжується і в практичному, і в теоретичному аспектах. А постійне підтримання основних практичних навичок при будь специфіці діяльності підвищує конкурентоспроможність фахівця на ринку праці.

Таким чином, формування ланцюжка: «студент-симулятор-інтерн/ординатор-симулятор-лікар-пацієнт» забезпечує реалізацію компетентного підходу до підготовки фахівців на всіх рівнях. Крім того, навчання молодого фахівця практичним навичкам проходить без ризику для пацієнта і без стресу для студента.

Заїчко Н.В., Качула С.О., Личик Г.З.

Сучасні аспекти викладання біологічної хімії у ВНМУ імені М.І. Пирогова

Підготовка лікарів сімейного профілю потребує суттєвих змін у методиці викладання теоретичних дисциплін з метою максимального їх наближення до клініки. Біохімія є однією з найважливіших фундаментальних дисциплін теоретичного профілю. Сучасний рівень знань лікаря базується на глибокому розумінні метаболічних процесів на клітинному і молекулярно-генетичному рівнях, а постановці діагнозу допомагають не стільки дані суб'єктивного і об'єктивного обстеження хворого, скільки результати функціональних, інструментальних та лабораторних методів досліджень. Засвоєння цих методів вимагає від студентів уміння узагальнювати отримані дані, вирішувати нестандартні ситуації, а не лише механічного запам'ятовування та їх відтворення. Тому форми та методи викладання біохімії потребують постійного вдосконалення та поновлення.

На наш погляд засвоєнню студентами знань з біологічної хімії сприяють навчально-методичні розробки практичних занять (робочі зошити), в яких відображені основні програмні питання. Методична розробка кожного практичного заняття включає актуальність теми, загальну мету завдання, конкретні цілі, питання для самостійної позааудиторної роботи, основну і допоміжну літературу, 5-7 питань з теми заняття і систему самоконтролю. Остання представлена у вигляді 10-15 тестових завдань, переважно з банку даних «Крок-1», 3-4 ситуаційних задач, максимально наближених до клініки, і лабораторну роботу з принципом її виконання та клініко-діагностичним значенням.

Для контролю знань студентів протягом навчального року запроваджено 3 види контролю: 1) поточний - на кожному занятті. Це співбесіда, тестування, розв'язування ситуаційних задач, пояснення і виконання лабораторної роботи. 2) проміжний – підсумкові заняття з кожного вивченого розділу, які проводяться як у письмовій, так і в усній формі з вирішенням тестових завдань, що складені за вимогами ліцензійного іспиту «Крок-1». 3) завершальний – включає передекзаменаційний тестовий контроль, розв'язування студентами типових ситуаційних клініко-біохімічних задач та власне іспит. З метою поглиблення вивчення дисципліни та кращого розуміння предмету на кафедрі щорічно проводиться олімпіада. На наш погляд, саме вона дозволяє максимально повно реалізувати студентам свої знання та вміння.

Таким чином, студенти на II курсі отримують достатньо повний обсяг знань з біологічної хімії, який на старших курсах навчання дозволить їм краще розуміти патогенез та лікування хвороб. Аналіз основних проблем навчання студентів дозволяє знайти ефективні методи оптимізації навчального процесу, покращити якість їх підготовки шляхом індивідуального підходу до студентів, адаптації навчально-методичних розробок, засвоєння студентами тестових завдань, залучення їх до предметних олімпіад.

Заїка С.В., Федорченко О.В.

Англомовне навчання іноземних громадян: проблемні питання і перспективи їх вирішення

Викладання навчальних предметів для іноземних студентів англійською мовою відкриває нові економічні резерви для медичних вищих навчальних закладів і збільшує їх конкурентоспроможність на міжнародному ринку вищої освіти, тому бажаючих навчатися англійською мовою збільшується з року в рік.

Іноземних громадян приваблює скорочення терміну навчання, тому що не потрібно навчатись на підготовчому факультеті, а також те, що при підтвердженні диплому на батьківщині їм потрібно скласти іспит англійською мовою. Наш університет відноситься до цього питання диференційовано. Претендент на навчання англійською мовою складає комісії університету іспит, який виявляє рівень володіння мовою і можливість іноземного громадянина навчатися англійською мовою.

Під час навчання на 1 та 2 курсах іноземні студенти більше уваги приділяють вивченню базових предметів (анатомія людини, гістологія, біохімія, нормальна фізіологія тощо) і менше оволодінню українською (російською) мовою, що призводить в подальшому до суттєвих мовних проблем при вивченні клінічних дисциплін на старших курсах. Англомовні студенти, через недостатні знання української (російської) мови, не можуть повноцінно спілкуватись з хворими, які в більшості випадків англійською мовою не володіють, та працювати з медичною документацією лікувальних закладів, що погіршує якість підготовки. Викладачі в англомовних групах